

egyptologie.nl Kennis over het Oude Egypte

Egyptologische nieuwsbrief, vrijdag 20 maart 2015

Hieronder treft u een overzicht aan van verschillende activiteiten op het vlak van de Egyptologie.

U kunt het Egyptologisch nieuws en de bezigheden van Huub Pragt volgen op Twitter via

Egyptekennis en ***Egypteopschool***.

Voor meer informatie over het gebruik van Twitter klikt u hier op: ***Handleiding Twitter***.

Voeg deze pagina toe aan uw favorieten door de combinatie van de Ctrl-toets en D. Klik vervolgens op toevoegen.

Wanneer u deze website leuk vindt, kunt u op de ***homepage*** klikken op de +1 knop van Google.

Archeologisch nieuws uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: ***Archief***.

Interviews uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: ***Interviews***.

Bewegende beelden uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder:

Filmbeelden.

Deze pagina is aangepast op 22-03-2015.

Deze nieuwsbrief is tot stand gekomen met bijdragen van Mariëlle van Kampen.

In deze nieuwsbrief:

- Kemet.nl***
- Archeologisch nieuws***
- Tentoonstellingen***
- Lezingen***
- Andere activiteiten***
- Cursussen***
- Reizen 2015-2016***

Kemet.nl

De website Kemet.nl verschaft informatie over interessante onderwerpen binnen de egyptologie. Via negen verschillende thema's komt u meer te weten over de oud-Egyptische beschaving. Sinds de vorige nieuwsbrief is het volgende nieuwe artikel verschenen:

- ***De Godsvrouw van Amon***.

Wilt u op de hoogte blijven van de verschijning van nieuwe artikelen? Meldt u zich dan aan voor ***kemet nieuws***.

Kemet heeft ook een facebookpagina: ***facebook.com/KemetNL***. Klik daar op 'Like' of 'Vind ik leuk' om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws en interessante weetjes.

Archeologisch Nieuws

Twee tombes ontdekt in Qoerna

Amerikaanse archeologen van het ARCE hebben bij een schoonmaakactie van een graf in Sjeich abd el-Qoerna twee nieuwe tombes ontdekt. De eerste nieuwe tombe behoort toe aan een hoge ambtenaar genaamd Amenhotep, die onder andere 'Poortwachter van de god Amon' was. Het graf bevat prachtige schilderingen waarvan de kleuren nog schitterend bewaard zijn gebleven. De naam Amon is wel bewust uitgewist, dus de tombe dateert van voor de tijd van farao Achnaton.

Website Kemet.nl

Tombe Poortwachter van Amon

Tombe Samoet en Tachat

Lees het hele artikel en bekijk foto's:
ARCE unearths 18th dynasty tomb in Qurna.

De tweede tombe is ook schitterend gedecoreerd en behoorde toe aan een man genaamd Samoet en zijn vrouw Tachat.

Beide tombes worden nader onderzocht. Lees het hele artikel over het tweede graf met foto's: ***Second 18th dynasty tomb to be discovered in a week.***

Farao Senebkay vermoord in de strijd

Vorig jaar werd in Abydos het graf van een tot dan toe onbekende farao gevonden: Senebkay. In het graf werd ook een skelet gevonden. Amerikaanse archeologen hebben het skelet onderzocht en zijn daarbij tot de ontdekking gekomen dat de farao aan vele ernstige verwondingen is gestorven. In zijn schedel zitten onder andere twee afdrukken van bijlen. Daarnaast is zijn onderrug verwond en zijn zijn voeten en enkels ook toegetakeld.

Daarom denken de archeologen dat Senebkay op een paard zat toen hij werd aangevallen. Daarbij is hij in zijn voeten en enkels geraakt. Er is geen enkel bewijs is dat de Egyptenaren tijdens de Tweede Tussenperiode van paarden gebruik maakten bij hun krijgsverrichtingen. Toch menen de onderzoekers te mogen aannemen dat Senebkay van zijn paard is afgefallen en daarna in zijn rug is geraakt. Tot slot hebben zijn aanvallers hem met hun bijlen in zijn hoofd geslagen waardoor hij is overleden. Hij zal toen tussen de 35 en 49 jaar oud zijn geweest. Mogelijk was hij in een strijd tegen de Hyksos verwickeld. Als dat inderdaad zo blijkt te zijn, dan is hij daarmee de eerste farao die heeft geprobeerd de Hyksos te verslaan. Hij zal ook ver van huis zijn geweest in die strijd, want zijn skelet toont aan dat hij geruime tijd na zijn dood is gemummificeerd.

Lees het hele artikel: ***American Egyptologists prove Pharaoh was brutally killed in a battle away from home.***

Oude Egyptenaren kregen gezondheidszorg van de staat

Tekstvertalingen van papyri uit het arbeidersdorp Deir el-Medina tonen aan dat de Egyptische staat de gezondheidszorg voor haar rekening nam. Dit sociale systeem was er in de

Skelet van farao Senebkay

Resten van beplanting in Dasjoer

eerste plaats op gericht dat de ambachtslieden in goede gezondheid konden blijven werken aan de graven voor de farao's in het Dal der Koningen. Er was binnen de dorpsgemeenschap een arts aanwezig die speciale medische producten kreeg toegewezen. Hij moest ervoor zorgen dat iedereen die ziek was, de beste zorg kreeg om zo snel mogelijk weer aan de slag te kunnen.

Uit de vertalingen blijkt verder dat de dorpslieden daarnaast ook sterk op hun familieleden waren aangewezen voor de verzorging. Van kinderen werd verwacht dat ze voor beide ouders zorgden, net zoals van ouders werd verwacht dat ze voor al hun kinderen zorgden. Dit gold vooral wanneer er iemand ziek was.

Lees het hele artikel: ***Ancient Egyptians had state-supported health care.***

Nieuwe ontdekkingen in Dasjoer

In de necropool van Dasjoer hebben Duitse archeologen verrassende ontdekkingen gedaan. Ze hebben een reeds eerder ontdekte tichelstenen structuur opnieuw onderzocht. Daaruit is gebleken dat de structuur groter was dan gedacht en dat zich een grote tuin rondom bouwwerk bevond. Het gebouw ligt ten noorden van de daltempel van de knikpiramide van Snofroe en was mogelijk een voorganger van de echte daltempel. Het is echter al gebouwd terwijl de farao nog leefde, dus mogelijkerwijs was het juist bedoeld om festivals ter ere van de levende farao te vieren in plaats van na zijn dood. De functie van de tuin blijft nog onduidelijk. Lees het hele artikel: ***All change at the Valley Temple.***

Een Rosetta-achtige stèle gevonden in Egypte

Op de archeologische site van Taposiris Magna, aan het meer van Marioet, ten

Open hof zonnecultus Deir el-Bahri

De baard van Toetanchamon

Webwinkel egyptologische boeken

zuidwesten van Alexandrië is een 2200 jaar oude stèle gevonden met een inscriptie in twee talen. Het doet denken aan de Steen van Rosetta waar een inscriptie in twee talen en drie schriftsystemen op staat geschreven. Het bovenste gedeelte van de stèle bevat een tekst in hiërogliefenschrift uit de tijd van Ptolemaeus V Epiphanes, met daaronder een tekst in het Demotisch schrift. Het gaat waarschijnlijk om dezelfde tekst, maar er wordt nog gewerkt aan de vertaling. In de tekst staan onder andere de cartouches van hemzelf, zijn zus prinses Cleopatra I, zijn moeder koningin Arsinoë III en zijn vader koning Ptolemaeus IV Philopator. Lees het hele artikel: ***Rosetta-style inscription unearthed in Egypt.***

Zonnecultus kapel geopend in Deir el-Bahri

Op zondag 22 februari 2015 is de kapel voor de zonnecultus heropend in de tempel van Hatsjepsoet te Deir el-Bahri. De Poolse archeologische missie heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de restauratie ervan. Vanuit de open hof is ook een tweede kapel voor de god Anoebis te vinden die ook helemaal is gerestaureerd. De eerste Anoebis-kapel bevindt zich een terras lager. In de open hof is een altaar te vinden voor de zonnecultus van de goden Amon-Ra, Ra-Horachte en Atoem-Amon, drie verschijningsvormen van de zonnegod. De rituelen die op de muren staan weergegeven, worden uitgevoerd door de farao, waardoor de rol van de farao in de zonnecultus wordt benadrukt. In Hatsjepsoet's geval helpt het haar ook om haar koningsschap te verstevigen. Lees het uitgebreide artikel: ***Full report on the Sun Cult complex in Hatshepsut temple after restoration.***

Het masker van Toetanchamon

Sinds half januari 2015 is het masker van Toetanchamon volop in het nieuws, omdat de baard afgebroken zou zijn en op een verkeerde manier zou zijn teruggeplaatst. Tijdens schoonmaakwerkzaamheden van de

Koninginnen van Egypte

Cursus De Godsvrouw van Amon

Reizen naar Egypte met Huub Pragt

vitrine, waarbij ook het licht werd aangepast, is het masker verplaatst. Bij een onhandige manoeuvre is de baard van het masker afgebroken. In de paniek die daarna ontstond is een veel te snelle en foute beslissing genomen. De baard is namelijk met epoxy-hars aan het masker. Dit verhaal leidde tot veel ongeloof, maar helaas echt waar. Er zijn lijmresten te zien tussen de baard en de kin van Toetanchamon. Daarnaast zit de baard een beetje scheef, wat vooral te zien is als je recht voor het masker staat. Experts hebben nu te kennen gegeven dat deze beschadiging van het masker, door de juiste mensen en met de juiste technieken, ongedaan kan worden gemaakt. Het blijft de vraag wanneer dit dan zal gebeuren, want tot op heden is de situatie ongewijzigd. Een selectie uit de vele nieuwsberichten:

What happened to King Tutankhamun's Mask.

"Tut, tut!" say critics over disastrous pharaonic shave (met samenvattend filmpje).

Botched repair of Tut mask 'reversible'. Conservation chief demoted to royal vehicles role.

En enkele berichten in vervolg op alle berichten over de baard van Toetanchamon:

Tutankhamun's famous home is undergoing a facelift (no glue involved).

Egyptian antiquities remain at risk.

Kort Engelstalig nieuws

- Ostrakon toont aan dat belasting werd geheven op de verkoop van land: **info**.
- Lay-out van Achetaton in beeld gebracht door Belgische onderzoekers: **info** en reconstructiefoto's: **info**.
- Faraonisch 'rusthuis' bij Suez-kanaal ontdekt: **info**.
- Onderste deel van een zitbeeld gevonden in Achmim: **info**.
- Egyptisch bronzen beeld van een kat verdwijnt bijna in de vuilnisbak: **info**.
- Duitse archeologen ontdekken twee Sachmetbeelden in Kom el-

Hittan: **info**.

- Huizen van de eerste Egyptenaren gereconstrueerd: **info**.
- Oud-Egyptische objecten voor het eerst te zien in Michigan: **info**.
- Sfinx bedreigd door grondwater: **info**.
- Europol neemt honderden oud-Egyptische objecten in beslag: **info**.
- Frankrijk geeft 239 objecten terug aan Egypte: **info**.
- Egyptische mummies in het Vaticaan blijken vals te zijn: **info**.
- Mummie masker bevat oudste testament ooit: **info**.
- Details over graf van koningin Chentkoes III: **info**.
- Nieuw archeologisch seizoen in Gebelein van start: **info**.
- 38 objecten ontdekt in de tempel van Ptah te Karnak: **info** (Franstalig).

Webwinkel boeken Egyptologie

In de zomer van 2013 is de volledige privécollectie aan egyptologische boeken van ingenieur Gerard Baar (1908-1996) door de familie geschonken aan Huub Pragt. Een jaar later kwam daar de genereuze schenking door Mr. Albert Pronk van zijn complete egyptologische bibliotheek nog eens bij. Beide schenkingen zijn in grote dank aanvaard. Vele belangrijke wetenschappelijke werken worden nu door Huub Pragt gekoesterd en vrijwel dagelijks geraadpleegd. Deze boeken worden dan ook niet van de hand gedaan. Toch zijn er nog vele andere egyptologische boeken waarvan nu een duplicaat bestaat of waarvan wordt vermoed dat vakwetenschappers hierin zijn geïnteresseerd. De afspraak is gemaakt dat moeite wordt getroost om de vele belangrijke publicaties zo veel mogelijk binnen de egyptologie te laten blijven. De boeken worden dus niet 'zo maar' verkocht via algemene verkoopkanalen. Een paar maanden geleden is daarom in goed overleg met de familie Baar en de heer Pronk het volgende plan opgevat. Egypte-liefhebber Marcel Maessen doet via zijn stichting T3.wy onderzoek naar opgravingshuizen in Egypte en de bewoningsgeschiedenis daarvan. Hij beschikt over een groot internationaal netwerk van egyptologen en wetenschappelijke instituten, in opdracht waarvan hij zijn onderzoek doet. Marcel Maessen heeft de afgelopen

weken gewerkt aan het op te zetten van een webwinkel waarbij een groot deel van de boeken van de Baar en Pronk te koop worden aangeboden. De voornaamste doelgroep is egyptologen en Egypte-geïnteresseerden in Nederland en Vlaanderen. Daarnaast zullen ook wetenschappelijke instituten in het binnen en buitenland worden benaderd. Alle opbrengsten uit de boekverkoop komen volledig ten goede van egyptologische onderzoeksprojecten. Naar aanleiding van de vooraankondiging werd afgelopen week nog een schenking gedaan van een vijftigtal boeken door dhr. Jan van Gorp uit Beerse (B). Dit is ten zeerste gewaardeerd.

Klik voor meer informatie op: [Webwinkel boeken](#).

Tentoonstellingen

In het Museum Weltkulturen in Mannheim is van **16 november 2014 t/m 17 mei 2015** de tentoonstelling '**Ägypten - Land der Unsterblichkeit**' te zien.

De presentatie omvat 800 voorwerpen, waarvan ongeveer de helft als bruikleen uit het Roemer-Pelizaeus Museum te Hildesheim afkomstig is. De tentoonstelling omvat de prehistorie van Egypte en de gehele faraonische geschiedenis tot en met de Koptische Tijd. Een thematische opstelling behandelt onderwerpen als het schrift, de dodencultus, het dagelijks leven en de godenwereld. Het negen meter lange dodenboek van Amenemhat vormt het topstuk. Ook wordt een reconstructie getoond van de grafkamer van Sennefer, burgemeester van Thebe rond 1400 v.Chr. Verder wordt voor het eerst de collectie-Liepsner aan het publiek getoond: [Info](#).

Lezingen

Op **donderdag 26 maart 2015** geeft Bart Van Dooren in Gent een lezing met als titel '**Nitocris, een koningin aan het einde het Oude Rijk?**'. Volgens Herodotos werd Egypte aan het einde van het Oude Rijk geregeerd door een koningin, Nitocris. Volgens Manetho was ze 'moediger dan alle mannen uit haar tijd, de mooiste van alle vrouwen, licht van huid en met blozende wangen'. Die latere bronnen vertellen allerlei spannende verhalen, maar wat weten we echt over deze koningin? Heeft ze eigenlijk wel bestaan? Er is in de overlevering duidelijk heel wat verwarring ontstaan. Zo schrijft Manetho zelfs de bouw van de derde piramide in Giza aan

haar toe. Maar hoe komt hij daarbij?
Waar komen al die verhalen vandaan?
En op wie gaan die verhalen uiteindelijk terug?

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Campus Economie U-Gent, Sint Pietersplein, Auditorium Julien Denduyver (lokaal VIII, in het oude gebouw). Enkel toegang via de ingang in de Hoveniersberg (zijstraatje van Sint Pieters).

Informatie: Via de [website](#).

Op **dinsdag 31 maart 2015** geeft Bart Van Dooren in Leuven een lezing met als titel **'Nitocris, een koningin aan het einde het Oude Rijk?'**. Volgens Herodotos werd Egypte aan het einde van het Oude Rijk geregeerd door een koningin, Nitocris. Volgens Manetho was ze 'moediger dan alle mannen uit haar tijd, de mooiste van alle vrouwen, licht van huid en met blozende wangen'. Die latere bronnen vertellen allerlei spannende verhalen, maar wat weten we echt over deze koningin? Heeft ze eigenlijk wel bestaan? Er is in de overlevering duidelijk heel wat verwarring ontstaan. Zo schrijft Manetho zelfs de bouw van de derde piramide in Giza aan haar toe. Maar hoe komt hij daarbij? Waar komen al die verhalen vandaan? En op wie gaan die verhalen uiteindelijk terug?

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Mgr. Sencie-Instituut, Erasmusplein 2 (achter de Centrale Bibliotheek van de KU-Leuven), lokaal 01.12 (eerste verdieping)

Informatie: Via de [website](#).

Op **woensdag 1 april 2015** geeft Martin Uildriks een lezing met als titel **'Pottenkijkers. Decoratie op predynastiek aardewerk'**. Vijfduizend jaar geleden schreven de Egyptenaren al met een hiërogliefenschrift. Echter, daaraan ging duizend jaar vooraf waarin hun hiërogliefenschrift zich ontwikkelde. Deze ontwikkeling is te zien in de materiële cultuur waaronder decoraties op het zogenaamde "Predynastieke" aardewerk. Aan het einde van de negentiende eeuw werd veel van dit aardewerk opgegraven en werden sommige van de decoraties het onderwerp van uiteenlopende academische discussies.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor Mehen-donateurs, € 12,50 voor niet-donateurs.

Locatie: Mehen studiecentrum, Den Haag.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **dinsdag 7 april** geeft prof. dr. Arthur Verhoogt een lezing met als titel '**Soldatenbrieven uit Egypte**'.

Hij vertelt over het leven van een aantal Egyptische soldaten in het Romeinse leger in de eerste twee eeuwen van onze jaartelling. Ze kwamen uit hetzelfde dorp in Egypte (Karanis). Uit hun brieven en andere documenten komt een levendig beeld over het soldatenbestaan van tweeduizend jaar geleden naar voren.

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: gratis, wel aanmelden (zie de website)

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, Leiden

Informatie: Via de [website](#).

Op **donderdag 16 april** geeft Mariëlle van Kampen voor de Volksuniversiteit in Woerden een lezing met als titel '**Katten in het Oude Egypte**'.

Tijdens de lezing gaan we zien hoe de relatie tussen mens en kat is gegroeid; hoe de Egyptenaren katten behandelden en hoe de status van de kat uitgroeide naar goddelijk. We reizen vanaf 4000 voor Christus naar het jaar 0 en zien daarbij welke rol de kat speelt in zowel het dagelijkse als het godsdienstige leven van de Oude Egyptenaren.

Aanvang: 19.30 uur

Kosten: € 12,50

Locatie: ID College Woerden, Polanerbaan 15, Woerden

Aanmelden: Via [Volksuniversiteit Groene Hart](#).

Op **zondag 26 april 2015** geeft Gerard Broekman een lezing met als titel '**Een nieuwe chronologie voor de 25ste dynastie**'.

De 25ste dynastie, beter bekend als de Nubische of Kushitische periode, is de laatste tijd onderwerp van debat. Het gaat daarbij vooral over de volgorde van de koningen Shabako, Shebitku en Taharqa, en over de vraag of en in hoeverre hun regeringen elkaar overlappen. In een recent uitgekomen artikel in het Journal of Egyptian History is deze discussie weer volop opgelaid, en momenteel is een publicatie in voorbereiding om over dit punt meer duidelijkheid te scheppen.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 5,- voor donateurs van Huis van Horus; € 10,- voor niet-donateurs; studenten gratis. Exclusief Museum-

entree.

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden,
Rapenburg 28, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **dinsdag 28 april 2015** geeft Veerle Linseele in Leuven een lezing met als titel '**Over dierenbeenderen en meer: archeozoologisch onderzoek in Egypte**'. Aansluitend bij de tentoonstelling in Lens over de farao's en hun dieren zal Veerle Linseele vertellen over haar eigen onderzoek in Egypte. Zij bestudeert al meer dan 10 jaar dierlijke resten op verschillende opgravingen in heel Egypte, op sites die gaan van de prehistorie tot de Late Periode. Hierbij worden niet alleen beenderen gevonden, maar ook andere dierlijke 'bijproducten' zoals keutels. Dierenresten worden aangetroffen zowel in funeraire- als in nederzettingscontexten, en geven ons informatie over diverse praktijken van de mens maar ook over het klimaat en de leefgewoonten van die dieren zelf. Het is een buitenkans om de archeozoöloge zelf aan het woord te horen over haar ervaringen.

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Mgr. Sencie-Instituut,
Erasmusplein 2 (achter de Centrale Bibliotheek van de KU-Leuven), lokaal 01.12 (eerste verdieping)

Informatie: Via de [website](#).

Op **donderdag 30 april 2015** geeft Veerle Linseele in Gent een lezing met als titel '**Over dierenbeenderen en meer: archeozoologisch onderzoek in Egypte**'. Aansluitend bij de tentoonstelling in Lens over de farao's en hun dieren zal Veerle Linseele vertellen over haar eigen onderzoek in Egypte. Zij bestudeert al meer dan 10 jaar dierlijke resten op verschillende opgravingen in heel Egypte, op sites die gaan van de prehistorie tot de Late Periode. Hierbij worden niet alleen beenderen gevonden, maar ook andere dierlijke 'bijproducten' zoals keutels. Dierenresten worden aangetroffen zowel in funeraire- als in nederzettingscontexten, en geven ons informatie over diverse praktijken van de mens maar ook over het klimaat en de leefgewoonten van die dieren zelf. Het is een buitenkans om de archeozoöloge zelf aan het woord te horen over haar ervaringen.

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Campus Economie U-Gent, Sint Pietersplein, Auditorium Julien Denduyver (lokaal VIII, in het oude gebouw). Enkel toegang via de ingang in de Hoveniersberg (zijstraatje van Sint Pieters).

Informatie: Via de [website](#).

Op **dinsdag 19 mei 2015** geeft Janko Duinker in Leuven een lezing met als titel **Kunstenaars uit het Oude Rijk en de titel 'schrijver van het huis van de goddelijke boeken van het paleis'**. Uit het Oude Rijk kennen we ontzettend veel monumenten, met als absoluut hoogtepunt de piramides van Giza. Echter, de kleinere, vaak private, graven zijn minstens net zo interessant als deze machtige bouwwerken en vertellen ons veel over het dagelijks leven in het Oude Egypte. Maar wie hebben deze bouwwerken eigenlijk gemaakt? Over kunstenaars, architecten, steenhouwers en schilders is weinig bekend uit deze periode. De algemene opvatting is dat deze mannen hun werk niet signeerden, en dat de sociale status van kunstenaars erg laag was. Vrij recent is contra deze opvatting een boek verschenen van de hand van Naguib Kanawati, wat dit beeld probeert te weerleggen. Een van de belangrijkste vragen in het Oude Rijk gaat terug op titels voor de mensen die wij tegenwoordig kunstenaar noemen. Wie waren deze mensen? Een woord voor 'kunstenaar' bestond niet in Egypte, maar hoe heette deze mannen dan? Janko Duinker gaat in deze lezing in op de status van de zogenaamde 'kunstenaars' in het Oude Rijk en ondervraagt ondertussen de betekenis van de enigmatische titel 'schrijver van het huis van de heilige boeken van het paleis'.

Aanvang: 20.00 uur.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Mgr. Sencie-Instituut, Erasmusplein 2 (achter de Centrale Bibliotheek van de KU-Leuven), lokaal 01.12 (eerste verdieping)

Informatie: Via de [website](#).

Op **woensdag 20 mei 2015** geeft Janko Duinker in Gent een lezing met als titel **Kunstenaars uit het Oude Rijk en de titel 'schrijver van het huis van de goddelijke boeken van het paleis'**. Uit het Oude Rijk kennen we ontzettend veel monumenten, met als absoluut hoogtepunt de piramides van Giza. Echter, de kleinere, vaak private, graven zijn minstens net zo interessant als deze machtige bouwwerken en vertellen ons

veel over het dagelijks leven in het Oude Egypte. Maar wie hebben deze bouwwerken eigenlijk gemaakt? Over kunstenaars, architecten, steenhouwers en schilders is weinig bekend uit deze periode. De algemene opvatting is dat deze mannen hun werk niet signeerden, en dat de sociale status van kunstenaars erg laag was. Vrij recent is contra deze opvatting een boek verschenen van de hand van Naguib Kanawati, wat dit beeld probeert te weerleggen. Een van de belangrijkste vragen in het Oude Rijk gaat terug op titels voor de mensen die wij tegenwoordig kunstenaar noemen. Wie waren deze mensen? Een woord voor 'kunstenaar' bestond niet in Egypte, maar hoe heette deze mannen dan? Janko Duinker gaat in deze lezing in op de status van de zogenaamde 'kunstenaars' in het Oude Rijk en ondervraagt ondertussen de betekenis van de enigmatische titel 'schrijver van het huis van de heilige boeken van het paleis'.

Kosten: Leden van Egyptologica-Vlaanderen gratis. Niet-leden betalen een niet nader genoemd bedrag.

Locatie: Campus Economie U-Gent, Sint Pietersplein, Auditorium Julien Denduyver (lokaal VIII, in het oude gebouw). Enkel toegang via de ingang in de Hoveniersberg (zijstraatje van Sint Pieters).

Informatie: Via de [website](#).

Op **zondag 24 mei 2015** geeft Nicky van de Beek een lezing met als titel '**De grafkapel van Hetepherachet in Leiden**'.

De mastaba van Hetepherachet werd rond 1860 ontdekt door Auguste Mariette in de woestijn bij Sakkara. De kleine offerkapel bevatte afbeeldingen uit het leven van de grafeigenaar, die priester en rechter was gedurende de 5e dynastie (c. 2400 v.Chr.). Mariette maakte een plattegrond van het graf, beschreef summier de afbeeldingen en vertaalde wat inscripties. Maar hij gaf niet aan waar de mastaba zich precies bevond. Waar zouden we het kunnen vinden? Wat is er zo bijzonder aan? En waarom bevindt de kapel zich nu in het Rijksmuseum van Oudheden?

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 5,- voor donateurs van Huis van Horus; € 10,- voor niet-donateurs; studenten gratis. Exclusief Museum-entree.

Locatie: Rijksmuseum van Oudheden, Rapenburg 28, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Muzikale avond 'Koninginnen van Egypte'

Aria's, duetten en operaverhalen

Op **zaterdag 28 maart 2015** vindt in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden een zeer bijzondere muzikale avond plaats genaamd 'Koninginnen van Egypte'.

De sopranen Astrid Vrensen en Janine Pas presenteren het Egypte van de operacomponisten. Zij droomden van een exotisch leven in het verre, mysterieuze Oosten. Hun heldinnen waren de grote koninginnen van Egypte, die overweldigende, dramatische levens leidden, omgeven door pracht en praal. Wat men tegenwoordig Egyptomanie noemt heette in de tijd van deze componisten het Oriëntalisme, waarin alles kon en waar de fantasie de vrije loop werd gelaten. Soms was het verhaal van de opera nogal bezijden de waarheid, maar altijd is het vol heftige emoties. Op het programma staan aria's, duetten en scènes uit opera's van Verdi, Händel, Massenet en Meyerbeer. Conservator Maarten Raven laat u tussen de optredens door de ware verhalen over het beeld van Egypte in de opera zien. Hij illustreert zijn toelichting met vele objecten uit de museumcollectie. Het programma begint om 20.00 uur (entree: € 20).

Informatie en kaartverkoop:
Koninginnen van Egypte

Andere activiteiten

Dummie de mummiedag

Op **zaterdag 25 april 2015** organiseert het Rijksmuseum van Oudheden weer een Dummie de Mummiedag. Op deze feestelijke dag geeft schrijfster **Tosca Menten** een optreden en signeert ze haar Dummie de mummie-boeken. Verder zijn er de hele dag door **knutseltafels** waaraan je een mummie masker of een poster met hiërogliefenschrift kunt maken. Je kunt ook een **speurtocht** over de Egyptische afdeling doen. Wie een **eigen geschreven verhaal** over Dummie inlevert, maakt kans op een gesigneerd Dummie-prijzenpakket.

Informatie: **Dummie de mummiedag**

Internationaal Egyptologencongres

Het Egyptologisch Museum in Florence zal van 23 tot 30 augustus 2015 de locatie zijn voor het Internationale

Egyptologencongres.

Meer informatie volgt nog.

Informatie: www.iae-egyptology.org en
www.ice11florence.org

Internationale Congres voor Jonge Egyptologen

De universiteit van Wenen zal in samenwerking met de Austrian Academy of Sciences het vijfde Internationale Congres voor Jonge Egyptologen (ICYE) hosten. Het zal plaatsvinden van 16 - 20 september 2015. Het centrale thema zal zijn 'Tradition and Transformation in Ancient Egypt'.

Informatie: icye2015.wordpress.com

Cursus De Godsvrouw van Amon

Op **dinsdag 7 april 2015** start de cursus 'De Godsvrouw van Amon' in Amsterdam.

Vanaf het begin van het Nieuwe Rijk schonk de farao zijn koninklijke dochter of één van zijn bijvrouwen ten huwelijk aan de rijksgod Amon-Ra. De reden hiertoe moet worden gezocht in de steeds groter wordende macht van de priesters van Amon in Thebe. Door zijn dochter in de rol van Godsvrouw van Amon direct in de tempelrituelen te betrekken, kon de farao meer invloed uitoefenen op het religieuze beleid. Door het rituele huwelijk met de god Amon kon de farao zich ook nog eens beroepen op de goddelijke afkomst van zijn koninklijke stamboom. De functie van Godsvrouw van Amon was de hoogste priesteressenfunctie in de cultus voor Amon.

Deze cursus van vier lessen is reeds gestart in Hilversum en wordt in Leiden herhaald vanaf **zaterdag 2 mei 2015**.

Meer informatie: [*De Godsvrouw van Amon*](#).

Reizen seizoen 2015-2016

Rijk der Farao's

Van **vrijdag 30 oktober tot en met zondag 15 november 2015** leidt Huub Pragt een culturele rondreis door Egypte. De reis begint met een bezoek aan Sakkara waar de trappenpiramide van Djoser wordt bewonderd. Daarna verblijven we een lange tijd in Loeksor waar de privégraven van de nobelen en tombes van de farao's in het Dal der koningen worden bezocht. Een

dagexcursie voert naar de tempel van Sethy I te Abydos. Vanuit Loeksor reizen we via Edfoe en Kom Ombo naar het zuiden tot aan Assoean. Ook brengen we een bezoek aan de tempels van Aboe Simbel. We verblijven de laatste twee nachten in Caïro waar we de piramiden van Gizeh en het Egyptisch Museum bezoeken.

Meer informatie: ***Reis 'Rijk der Farao's'***.

Oud en Nieuw in Egypte

Van **zondag 27 december 2015 tot en met zondag 3 januari 2016** leidt Huub Pragt een achtdaagse reis naar Egypte. De reis begint in Loeksor waar de beroemde tempel van koningin Hatsjepsot bezoeken. Ook de privégraven van de nobelen en tombes van de farao's in het Dal der koningen worden bewonderd. Ook de tempels van Karnak en de Loeksor tempel worden met een bezoek vereerd. We vieren Oud en Nieuw in Loeksor. We verblijven de laatste twee nachten in Caïro waar we de piramiden van Gizeh bezoeken. Op de laatste dag brengen we een bezoek aan Sakkara waarbij de trappenpiramide van Djoser wordt bewonderd. In de middag bezichtigen we het Egyptisch Museum. Meer informatie: ***Reis 'Oud en Nieuw in Egypte'***.

Avontuurlijk Egypte

Van **woensdag 10 februari tot en met zondag 21 februari 2016** leidt Huub Pragt een avontuurlijke reis langs de westelijke oases van Egypte. Bij aankomst in Loeksor staan wandelingen door de Thebaanse heuvels op het programma. Hierbij wordt afgeweken van de normale door toeristen gebaande paden. Deze reis is dan ook vooral geschikt voor ervaren Egypte-reizigers. Een bijzonder hoogtepunt vormt echter een bezoek aan de graftombe KV57 van farao Horemheb in het Dal der Koningen. Voor deelname aan deze reis is een goede lichamelijke conditie een vereiste. De prijs van de reis zal in de loop van de maand april 2015 op deze website bekend worden gemaakt. Meer informatie: ***Reis 'Avontuurlijk Egypte'***.

[Home](#)   [Cursussen](#)   [Lezingen](#)   [Excursies](#)   [Rondleidingen](#)   [Reizen Egypte](#)